

ALKOTMÁNYUNK ÜNNEPÉRE

Írta: *DUNAI ERNŐ* Kossuth-díjas, az Országos Találmányi Hivatal elnöke

Három éve annak, hogy dolgozó népünk történelmünkben először alkotmányt kapott. A régebbi, „ezeréves alkotmány“ vaskos kötetei az uralkodó osztályok jogait bátyázták körül a dolgozó néppel szemben. A „Corpus juris“ volt a sánc, amely mögött földesurak, tőkésék kényükre tobzódtak ezer évig. A felszabadító Vörös Hadsereg rombolta le ennek az erődnek a falait, hogy helyébe dolgozó népünk felépíthesse az új szocialista társadalmat, amelyben nem a korrupció, a haszonlesés, hanem a becsületes, alkotó munka, nem a börtön és a csendőr, hanem a szabadság uralkodik. Abban a néhányoldalas szövegben, amely Népköztársaságunk társadalmi rendjét, a dolgozók jogait és kötelességeit rögzíti le, milliók évtizedes harcának eredményei jutnak kifejezésre. Megnyilvánulnak benne a Nagy Októberi Szocialista Forradalom diadalmas elvei éppen úgy, mint a lészisza hordákat elsöprő szovjet hadsereg győzelmeinek gyümölcsei. De kitűnik belőle az a messzemenő gondoskodás is, amellyel dolgozó népünk a felszabadulás óta kemény harcok, odaadó munka árán biztosítja elért eredményeit.

Ezek közé tartozik újtómozgalmunk kibontakozása és rohamos ütemű fejlődése. Az újtómozgalom kibontakozásának kellő értékelése céljából idézzük emlékezetünkbe, hogy például 1931-ben mindössze 3700, 1941-ben pedig 4650 szabadalmi bejelentés érkezett az illetékes hivatalokhoz. Ha ezek mellé odaállítjuk az 1951-ben benyújtott 296 000 újtási javaslatot, akkor számszerűen helyes arányban fejeztük ki a dolgozó tömegek felmérhetetlen kezdeményező erejét, a szocialista építés e hatalmas forrásának jelentőségét új életünkben. Erdemes összehasonlítást tennünk az új Alkotmány megalkotása előtti és utáni évek újtómozgalmi eredményei között is. A felszabadulástól 1949 augusztusáig mintegy 30 ezer újtási javaslatot nyújtottak be a dolgozók, s ezek gazdasági eredménye körülbelül 150 millió forintot tett ki. Alkotmányunk harmadik évfordulójáig pedig, az elmúlt három év alatt, a dolgozók 650 ezer újtási javaslatot nyújtottak be, s az ezek közül elfogadott újtások várható gazdasági eredménye kerekén 3,5 milliárd forint. Ha figyelembe vesszük, hogy a Sztálin Vasművet 4 milliárd, a Földalatti Vasutat 2 milliárd forintból építjük fel, hogy építőiparunkba az ötéves terv keretében 3 milliárd forintot ruházunk be, akkor büszkén elmondhatjuk, hogy dolgozóink tömegei léptek az új technika harcosainak útjára, amelyet Alkotmányunk nyitott meg előttük. Ezek az eredmények elképzelhetetlenek lettek volna a múltban és kapitalista országokban elképzelhetetlenek ma is. Csak ott érhetők el, ahol a nép gyakorolja a hatalmat, a közösség s az egyén érdeke egybevágh és az alkotmány a dolgozók érdekeit védi. Csak ott vívhatók ki, ahol a termelés legjobbjainak, az újtóknak és feltalálókknak erkölcsi és anyagi megbecsülés jár, ahol minden eszközzel támogatják a bátor kezdeményezőket, a fejlődést szolgáló kezdeményezéseket.

Az Alkotmány ünnepén büszkén hivatkozhatunk az eredményekre, bár azokkal soha nem lehetünk elégedettek. Alkotmányunk arra sarkal, hogy mindig újabb és újabb eredmények felé törjünk, mindig magasabb célokat tűzzünk magunk elé. Ezért az újtómozgalom eddigi fejlődését is csak jó indulásnak, kezdésnek kell tekintenünk és fel kell készülnünk arra, hogy a jövőben még nagyobb feladatokkal is meg tudjunk birkózni. Mint szocialista építésünk más területein, újtómozgalmunkban is sok olyan kérdés előtt állunk, amelyek megoldása eredményeink további növelését segítheti elő. Mindenekelőtt a tapasztalatcsere-mozgalom kiszélesítését kell biztosítanunk. Az újtási szerveknek, újtási megbízottaknak, újtóknak harcolniuk kell a bevált, értékes újtások tömeges bevezetéséért. Mert az újtások alkalmazása egy-egy gépen, műhelyben csak helyi eredményekre vezet, viszont azon kell lennünk, hogy az újtások az általános felemelkedés hajtóerőivé váljanak. Egyik elsőrendű feladatunk tehát az elért eredmények általánosítása, vagyis a tapasztalatcsere fejlesztése az egyéni és kollektív újtótevékenység színvonalára. Nemkevesebbé fontos feladat az újtómozgalom tervszerűsítésének megoldása. Ezen a téren már bizonyos kezdeti eredményeket értünk el a feladattervek, ötletnapok stb. rendszeresítése révén, de még nem mondhatjuk, hogy megközelítettük a kívánt célt. A rendezvények legkülönbözőbb formáit, a bevált és új szervezési módszereket fel kell használnunk annak érdekében, hogy az újtók munkája egyre inkább a közvetlen tervfeladatok megoldását szolgálja. Természetesen újtómozgalmunk csak akkor válik valóban a tervteljesítés motorjává, ha biztosítjuk az újtások gyors elbírálását és bevezetését a termelésbe. Soronlévő feladatunk tehát az újtások ügykezelésének meggyorsítása is és ugyanakkor gondoskodás arról, hogy a jó javaslatok haladéktalanul alkalmazásba kerüljenek a termelésben. Ezek a legfőbb feladatok, amelyeket az Alkotmányban megállapított kötelességeinknek megfelelően a következő időkre magunk elé kell tűznünk.

Hogy a dolgozók örömmel és lelkesedéssel vállalják ezeket a kötelességeket, bizonyítják az Alkotmány tiszteletére folyó verseny újtómozgalmi eredményei. Ebben a versenyben a dolgozók, a legkiválóbb sztahanovisták, élmunkások mellett ott voltak újtóink is. A Csongrád megyei újtási hónap alatt például sokszáz újtási javaslattal segítették elő a felajánlások teljesítését és túlteljesítését. De nincs az országnak egyetlen üzeme sem, ahol az újtók ne vették volna ki részüket a felajánlásokból, amelyekkel dolgozó népünk nagaszködését fejezte ki Alkotmányunk, ötéves tervünk s a Párt iránt, amely az ünnep után népünket új győzelmek felé vezeti. A dolgozók millióinak ez a harcos kiállása legjobb biztosítéka annak, hogy győzelmesen kerülünk ki az új feladatok megoldásáért induló harcból is.